

Extras din LEGEA Nr. 275 din 4 iulie 2006
privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în
cursul procesului penal
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 627 din 20 iulie 2006

TITLUL I

Dispoziții generale

ART. 1

Legalitatea executării pedepselor

Executarea pedepselor se realizează în conformitate cu dispozițiile Codului penal, ale Codului de procedură penală și ale prezentei legi.

ART. 2

Temeiul executării pedepselor

Pedepsele se execută numai în temeiul hotărârilor judecătorești de condamnare rămase definitive.

ART. 3

Respectarea demnității umane

Pedepsele se execută în condiții care să asigure respectarea demnității umane.

ART. 4

Interzicerea supunerii la tortură, tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente

(1) Se interzice supunerea oricărei persoane aflate în executarea unei pedepse la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se pedepsește potrivit legii penale.

ART. 5

Interzicerea discriminării în executarea pedepselor

(1) În timpul executării pedepselor este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau alte temeuri.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se pedepsește potrivit legii penale.

TITLUL IV

Executarea pedepselor privative de libertate

CAP. 1

Organizarea executării pedepselor privative de libertate

ART. 11

Penitenciarele

(1) Pedepsa detențiunii pe viață și a închisorii se execută în locuri anume destinate, denumite penitenciare.

(2) Penitenciarele se înființează prin hotărâre a Guvernului, au personalitate juridică și sunt în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) Organizarea și funcționarea penitenciarelor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și pe pagina de Internet a Ministerului Justiției și a Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(4) În cadrul penitenciarelor se pot înființa, prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, secții interioare sau exterioare ale penitenciarelor, în raport cu regimurile de executare a pedepselor privative de libertate, categoriile de persoane condamnate și cerințele speciale de protecție a anumitor categorii de persoane condamnate.

(5) Administrația Națională a Penitenciarelor stabilește penitenciarul în care persoana condamnată va executa pedeapsa privativă de libertate. La stabilirea penitenciarului se va avea în vedere ca acesta să fie situat cât mai aproape de localitatea de domiciliu a persoanei condamnate.

ART. 12

Penitenciarele speciale

(1) Pentru anumite categorii de persoane condamnate la pedepse privative de libertate se pot înființa penitenciare speciale, în condițiile art. 11 alin. (2).

(2) Penitenciarele speciale sunt:

- a) penitenciare pentru minori și tineri;
- b) penitenciare pentru femei;
- c) penitenciare-spital.

ART. 13

Secțiile speciale de arestare preventivă

(1) În cadrul penitenciarelor se pot înființa secții speciale de arestare preventivă, prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(2) În secțiile speciale de arestare preventivă din penitenciare pot fi deținute numai persoanele condamnate printr-o hotărâre definitivă la o pedeapsă privativă de libertate, care sunt cercetate în stare de arest preventiv în altă cauză, precum și persoanele arestate preventiv aflate în curs de judecată.

ART. 14

Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate

În fiecare penitenciar se constituie o comisie pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, alcătuită din: directorul penitenciarului, directorul adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, medicul penitenciarului, șeful serviciului socio-educativ și un consilier din cadrul serviciului de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor, în a cărei circumscripție teritorială se află penitenciarul, desemnat anual de directorul serviciului, psihologul și educatorul implicați în programul de reintegrare socială a persoanei condamnate.

ART. 15

Administrația Națională a Penitenciarelor

(1) Administrația Națională a Penitenciarelor este instituția publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Justiției, având ca scop coordonarea și controlul activității unităților care se organizează și funcționează în subordinea sa.

(2) Organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(3) Conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor este asigurată de un director general, numit prin ordin al ministrului justiției.

(4) Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor are calitatea de ordonator secundar de credite.

(5) Finanțarea Administrației Naționale a Penitenciarelor se asigură din subvenții acordate de la bugetul de stat și din venituri proprii.

(6) Veniturile obținute prin munca prestată de către persoanele condamnate vor fi folosite pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție.

ART. 16

Siguranța penitenciarelor

(1) Administrația Națională a Penitenciarelor are obligația de a lua măsurile necesare pentru siguranța penitenciarelor, precum și măsurile de pază, supraveghere, escortare, menținerea și restabilirea ordinii și disciplinei în rândul persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate și a persoanelor arestate preventiv, deținute în centrele de arestare preventivă sau în secțiile speciale din penitenciare.

(2) Măsurile necesare pentru siguranța penitenciarelor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

(3) Penitenciarele trebuie să dispună de amenajările, dispozitivele, personalul și mijloacele tehnice necesare pentru supravegherea și controlul perimetrelor, al spațiilor interioare și al căilor de acces, precum și de armamentul și muniția necesare.

(4) În cazul manifestărilor care tulbură ordinea și liniștea publică din cadrul penitenciarelor sau pun în pericol viața ori integritatea corporală a persoanelor sau securitatea bunurilor și care depășesc posibilitățile de intervenție ale Administrației

Naționale a Penitenciarelor, poate fi solicitat sprijinul Ministerului Administrației și Internelor.

(5) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, personalul din penitenciare poate folosi mijloacele tehnice din dotare, inclusiv armamentul, în condițiile legii.

ART. 17

Protecția martorilor care execută pedepse privative de libertate

Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația penitenciarului au obligația de a asigura, în condițiile legii, protecția și asistența martorului aflat în stare de pericol și ale martorului protejat care execută o pedeapsă privativă de libertate sau este arestat preventiv.

CAP. 3

Condițiile de detenție

ART. 29

Primirea persoanelor condamnate

(1) Primirea în penitenciar a persoanelor condamnate se face pe baza mandatului de executare a pedepsei privative de libertate, după ce li se stabilește identitatea.

(2) Persoanele condamnate sunt primite cu dosarele individuale întocmite de organele de executare a mandatului de executare a pedepselor privative de libertate.

(3) Primirea persoanelor condamnate se face în spații special amenajate, femeile fiind separate de bărbați, iar minorii fiind separați de majori.

(4) Imediat după primirea persoanei condamnate, administrația penitenciarului are obligația să comunice persoanei desemnate de persoana condamnată locul unde aceasta este deținută.

(5) Comunicarea prevăzută în alin. (4) se face în scris sau telefonic, iar efectuarea acesteia se consemnează într-un proces-verbal.

ART. 30

Locul de executare a pedepselor privative de libertate

(1) Pedeapsa detențiunii pe viață și pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani se execută în penitenciare anume destinate sau în secții speciale ale celorlalte penitenciare.

(2) Pedeapsa închisorii de cel mult 15 ani se execută în penitenciare anume destinate.

(3) În cazurile prevăzute în art. 62 din Codul penal, executarea pedepsei închisorii se realizează în unități militare disciplinare.

ART. 31

Transferarea persoanelor condamnate

(1) Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, ca urmare a schimbării regimului de executare a pedepselor privative de libertate sau pentru alte motive întemeiate, se dispune, la propunerea comisiei pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate sau la cererea persoanei condamnate, cu

avizul comisiei pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(2) Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, dacă este necesară activității unui organ judiciar, se dispune, la solicitarea organului judiciar, de directorul penitenciarului, iar în cazul persoanelor condamnate solicitate de mai multe organe judiciare în aceeași perioadă de timp, transferarea temporară se dispune de directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) Dispozițiile art. 29 alin. (4) și (5) se aplică în mod corespunzător.

(4) Este interzisă transferarea în penitenciare, pentru o perioadă mai mare de 5 zile, a minorilor care execută măsura educativă a internării într-un centru de reeducare sau într-un institut medical-educativ.

(5) De asemenea, este interzisă transferarea pentru o perioadă mai mare de 5 zile a minorilor condamnați la pedepse privative de libertate, în alte penitenciare decât cele pentru minori și tineri.

(6) Sumele stabilite și avansate de Administrația Națională a Penitenciarelor în condițiile prevăzute în alin. (5) se rețin din cota de 10% consemnată pe numele persoanei condamnate conform art. 62 alin. (1) lit. a). Pentru diferența rămasă neachitată, dacă aceasta nu este plătită de persoana condamnată până la liberarea din penitenciar, Administrația Națională a Penitenciarelor emite ordin de imputare care constituie titlu executoriu. Dispozițiile art. 63 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

ART. 32

Modul de executare a pedepselor privative de libertate de către femei și minori

(1) Femeile condamnate la pedepse privative de libertate execută pedeapsa separat de condamnații bărbați.

(2) Minorii și tinerii condamnați la pedepse privative de libertate execută pedeapsa separat de condamnații majori sau în locuri de deținere speciale.

ART. 33

Cazarea persoanelor condamnate

(1) Persoanele condamnate sunt cazate individual sau în comun.

(2) Camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor condamnate trebuie să dispună de iluminat natural și de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial corespunzător.

(3) Fiecărei persoane condamnate i se pune la dispoziție un pat.

(4) Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor condamnate se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

ART. 34

Ținuta persoanelor condamnate

(1) Persoanele condamnate poartă ținută civilă, indiferent de regimul de executare a pedepselor privative de libertate.

(2) În cazul în care persoanele condamnate nu dispun de ținută civilă personală, aceasta se asigură gratuit de către administrația penitenciarului.

ART. 35

Alimentația persoanelor condamnate

(1) Administrația fiecărui penitenciar asigură condiții adecvate și personalul necesar pentru prepararea, distribuirea și servirea hranei potrivit normelor de igienă a alimentației.

(2) Normele minime obligatorii de hrană se stabilesc prin ordin al ministrului justiției, după consultarea unor specialiști în nutriție.

ART. 36

Refuzul de hrană

(1) În situația în care o persoană condamnată la o pedeapsă privativă de libertate refuză să primească hrana, judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, la sesizarea directorului penitenciarului, are obligația să audieze de îndată persoana condamnată și să îi solicite o declarație scrisă pentru a cunoaște motivele care au determinat luarea acestei hotărâri. Dacă persoana condamnată refuză să dea declarație, se consemnează aceasta într-un proces-verbal întocmit de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate.

(2) După audierea persoanei condamnate, judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate dispune măsurile legale care se impun sau face propuneri în acest sens directorului penitenciarului.

(3) Directorul penitenciarului ia măsuri pentru ca persoana condamnată care refuză să primească hrana să fie transferată în infirmeria penitenciarului, unde este ținută sub supravegherea atentă a personalului medical care asigură persoanei condamnate asistența medicală corespunzătoare astfel încât viața acesteia să nu fie pusă în pericol.

(4) Ieșirea din refuzul de hrană se consemnează într-o declarație scrisă și semnată de persoana condamnată, dată în prezența judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate.

ART. 37

Imobilizarea persoanelor condamnate

(1) Persoanele condamnate pot fi temporar imobilizate, cu mijloacele din dotare, pentru a preveni un pericol real și concret în următoarele cazuri:

- a) pentru a împiedica evadarea sau actele violente ale deținuților;
- b) pentru a întrerupe acțiunile de vătămare corporală a altei persoane sau a sa ori de distrugere a unor bunuri.

(2) Este interzisă imobilizarea cu lanțuri a persoanelor condamnate, iar imobilizarea cu cătușe, cămăși de forță sau alte forme de imobilizare a corpului este permisă doar în situații excepționale.

(3) Folosirea mijloacelor de constrângere trebuie să fie proporțională cu starea de pericol, să se aplice numai pe perioada necesară și doar atunci când nu există o altă modalitate de înlăturare a pericolului și să nu aibă niciodată caracterul unei sancțiuni.

(4) Utilizarea mijloacelor de constrângere trebuie autorizată în prealabil de către directorul penitenciarului, cu excepția cazurilor în care urgența nu permite acest lucru, situație care va fi de îndată adusă la cunoștință directorului.

(5) Utilizarea și încetarea utilizării oricărui mijloc de constrângere se comunică de îndată judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, cu arătarea detaliată a faptelor care le-au determinat.